

KRAJOBRAZ PO MISTRZOSTWACH EUROPY 2012

PAWEŁ CHODAK

**INFORMATION IN THE SECURITY SYSTEM WITH GUARANTEE
OF THE PROTECTION OF THE INTERESTS OF THE STATE DURING
EURO 2012**

**INFORMACJA W SYSTEMIE BEZPIECZEŃSTWA GWARANCJĄ
OCHRONY INTERESÓW PAŃSTWA PODCZAS EURO 2012**

dr inż. Paweł Chodak

Wyższa Szkoła Gospodarki Euroregionalnej
im. Alcide De Gasperi w Józefowie
pawelchodak@wp.pl

ABSTRACTS

Information is system components of the state security. Information is a knowledge about world surrounding us. Information is a description of the existing objective state of affairs. A few questions about information:

1. What is information?
2. Where from does come?
3. What is the quality of information?
4. How to track it down?
5. How to qualify her?
6. How correctly to judge her?
7. Who is an addressee for her?
8. Where from such a great significance for the safety?

Information is very important in the system of the state security. Safety for example

1. Current analysis of the state of affairs.
2. Monitoring potential hazards.
3. Analysis of the level of threats.
4. Cooperation with partners.
5. Taking strategic decisions.
6. Planning of the development you.
7. Providing correct functioning for citizens within you.
8. Providing for citizens the normal development.

Taking effective actions must always be based on the analysis of the information.

Informacja jest elementem systemu bezpieczeństwa państwa. Informacja to wiedza o otaczającym nas świecie, opis istniejącego, obiektywnego stanu rzeczy.

Podjmując rozważania na temat informacji i jej miejsca w systemie bezpieczeństwa państwa, ochrony jego interesów m.in. podczas EURO 2012, zastanawiamy się, dlaczego to pojęcie jest tak ważne, dlaczego dotyczy tak wielu istotnych obszarów życia społecznego, dlaczego informacja związana jest bezpośrednio z systemem bezpieczeństwa państwa, i – w końcu – dlaczego jest gwarancją ochrony interesów państwa. Pytań na temat informacji i jej miejsca w otaczającej nas rzeczywistości jest więcej:

1. Co to jest informacja?
2. Skąd pochodzi?
3. Co to jest jakość informacji?
4. Jak ją odnaleźć?
5. Jak ją kwalifikować?
6. Jak ją prawidłowo oceniać?
7. Kto jest jej adresatem?
8. Skąd tak duże znaczenie dla bezpieczeństwa?

Tego rodzaju pytań można by postawić jeszcze dużo, ale postaram się skupić w pierwszej kolejności na powiązaniu pojęcia informacji z systemem bezpieczeństwa. W dalszej części artykułu postaram się odpowiedzieć na postawione powyżej pytania, które są spoiną informacji z systemem bezpieczeństwa.

KEY WORDS

information, sources of information, evaluation of information, safety, system, cooperation, statistical data, analysis of the information, decision making
informacje, źródła informacji, ocena informacji, bezpieczeństwo, system, współpraca, dane statystyczne, analiza informacji, podejmowanie decyzji.

CO TO JEST INFORMACJA

Najpierw należy odpowiedzieć sobie na pierwsze postawione pytanie: Co to jest informacja? Odpowiadając na to pytanie, pozwolę sobie na stworzenie własnej definicji informacji. Otóż, **informacja to opis istniejącego, obiektywnego stanu rzeczy**. Informacja, łac. *Informatio*, to wyobrażenie czy pojęcie, niemniej jednak w mojej ocenie oraz na podstawie zdobytego doświadczenia zawodowego stwierdzam, iż informację należy tłumaczyć i definiować właśnie jako opis istniejącego obiektywnego stanu rzeczy. Opistem jest wszystko to, co jest odpowiedzią na pytanie o informację. Opis ten ma ogromne znaczenie dla podejmowania dalszych działań. Można postawić tezę, iż podejmowanie jakichkolwiek działań jest uzależnione od opisu istniejącego obiektywnego stanu rzeczy. Z kolei podejmowanie jakichkolwiek działań bez informacji jest skazane na porażkę, natomiast działania trafnie podjęte bez informacji, można zaliczyć do grupy działań, którym towarzyszył łut szczęścia.

Odnosząc się do tytułu artykułu *informacja w systemie bezpieczeństwa gwarancją ochrony interesów państwa podczas EURO 2012*, należy stwierdzić, iż tak ogromne przedsięwzięcie jak mistrzostwa Europy, może stanowić doskonałą okazję do popełniania w tym czasie niezliczonej ilości rodzajów przestępstw, co w konsekwencji stanowi poważne zagrożenie bezpieczeństwa państwa i obywateli, zwłaszcza tych biorących bezpośredni udział imprezie masowej.

Przywołana we wstępie artykułu moja definicja informacji w pełni wpisuje się w system bezpieczeństwa państwa. System bezpieczeństwa to m.in. prowadzenie odpowiednich działań na podstawie bieżącej sytuacji, czyli na podstawie bieżącej informacji. Biorąc pod uwagę definicję informacji, łatwo udowodnić, iż opis istniejącego obiektywnego stanu rzeczy jest niezwykle cennym i w zasadzie jedynym źródłem podejmowanych decyzji.

SKĄD POCHODZI INFORMACJA

Aby prowadzić dalsze rozważania na temat informacji w systemie bezpieczeństwa, należy znaleźć odpowiedzi na kolejne postawione we wstępie pytania dotyczące informacji. Skąd pochodzi? Kiedy poddamy swój umysł krótkiej refleksji na temat tego, co nas otacza, możemy stwierdzić, iż informacja jest wszędzie, informacja pochodzi z nas, informacja pochodzi z naszego umysłu, informacja pochodzi z naszego otoczenia. Gdziekol-

wiek spojrzymy, cokolwiek widzimy, wszystko, co odbierają nasze receptory, stanowi informację. Jest to niezwykle ciekawe i interesujące, ponieważ pokazuje że informacja jest wszędzie, że informację odbierają ludzie, oraz że informacja jest dla ludzi. Można stwierdzić, że koło się zamyka, ale niestety tak nie jest, ponieważ najtrudniejszym zadaniem w tworzeniu informacji jest obiektywizm oraz jakość informacji. W tym miejscu przechodzimy do kolejnego pytania, Co to jest jakość informacji?

CO TO JEST JAKOŚĆ INFORMACJI

Jakość informacji to kompletny opis stanu rzeczy. To pełne odzwierciedlenie stanu rzeczy w tym momencie, w tym miejscu i przy obecnych warunkach występowania informacji. Za zbyt czne uważam wprowadzanie dalszych warunków, które powinny być spełnione aby mieć pewność co do jakości informacji. Warunki te traktuję jak prawdy oczywiste i dlatego pozostają przy wąskim doprecyzowaniu zawartym na początku objaśnienia jakości. Jakość informacji jest niezwykle ważna, m.in. z następujących powodów:

- pewność co do opisu rzeczywistego stanu rzeczy
- gwarancja obiektywności
- pewność opisu sytuacji
- gwarancja powodzenia w prowadzeniu analizy informacji
- pewność co do trafności syntezy
- gwarancja podejmowania prawidłowych decyzji
- warancja osiągnięcia sukcesu
- gwarancja kierunków i źródeł gromadzenia dalszych informacji
- gwarancja poszerzania horyzontów objętych procesem rozpoznania i analizy
- możliwość kompleksowego rozpoznawania zjawisk.

Podjmując rozważania co do samej jakości informacji nie sposób za-uważyc, że jest ona niezwykle ważna. Od jakości zależy wszystko to, co następuje po uzyskaniu informacji, a co zostało wymienione w powyższych punktach.

JAK JĄ ODNALEŹĆ

Kolejnym pytaniem dotyczącym informacji jest: Jak ją odnaleźć? Proces odnajdywania informacji jest uzależniony od wielu czynników, do których w szczególności zaliczyć można:

- rodzaj informacji,
- miejsce występowania informacji,
- otoczenie informacji
- metody jej poszukiwania
- przeznaczenie informacji,
- zleceniodawcę informacji.

Powyższe czynniki wskazują na potrzebę zaplanowania procesu poszukiwawczego informacji. Co prawda, informacja jest wszędzie, ale odnajdywanie konkretnych informacji, jest procesem trudnym, żmudnym, długotrwałym i niejednokrotnie niebezpiecznym. Ważne jest, aby nie pominąć miejsc występowania danej informacji, gdyż może to spowodować nieodwracalne skutki w procesie wykorzystania, czyli podjęcia decyzji na ich podstawie.

JAK KWALIFIKOWAĆ INFORMACJĘ

Jak kwalifikować informację? Proces uzależniony od otoczenia informacji, ale dający się doprecyzować. Sposób kwalifikowania to:

- ocena informacji
- ocena źródła informacji
- wymagania zleceniodawcy
- przeznaczenia informacji
- przyszłe decyzje.

Podane powyżej sposoby kwalifikowania pozwolą na prawidłowe zaplanowanie sposobu gromadzenia informacji pod kątem przeprowadzenia analizy i syntezy, a w ostatecznym etapie na podjęcie prawidłowych decyzji. Kwalifikowanie informacji wymaga zapewnienia odpowiedniej wiedzy na temat badanego zjawiska przez osoby odpowiedzialne za jej segregowanie. Proces kwalifikowania jest ściśle związany z oceną informacji, która znajduje swoje miejsce w kolejnym pytaniu: Jak ją prawidłowo oceniać?

JAK JĄ PRAWIDŁOWO OCENIAĆ

Ocena jest bardzo szerokim pojęciem uzależnionym od jego występowania. W swoich założeniach czym innym będzie ocena w szkole, czym innym będzie ocena pracownika, czym innym ocena skutków kataklizmów, czym innym wreszcie ocena informacji. Ocena informacji ma nam pozwolić na podjęcie decyzji co do poziomu i możliwości wykorzystania informacji. Pomimo iż informacja jest rzeczywistym opisem stanu rzeczy, każdy opis może być obarczony błędem. Błąd ten może nieść za sobą nieobliczalne i nieprzewidywalne skutki w procesie decyzyjnym. Ocena informacji to swego rodzaju decyzja co do dalszego wykorzystania informacji. Należy pamiętać, że negatywna ocena przydatności informacji nie musi oznaczać odrzucenia informacji. W tym miejscu pojawia się kolejny ważny element, związany z gromadzeniem informacji w późniejszym okresie. Skąd taki pomysł? Otóż mogą zdarzyć się przypadki, że pomimo negatywnej oceny w danych warunkach i czasie jej występowania, w innym czasie i w powiązaniu z innymi faktami (informacjami) może okazać się niezwykle cenna i przydatna. Podsumowując wątek kwalifikowania i oceny informacji, należy wskazać na potrzebę gromadzenia informacji nie tylko w celu realizacji potrzeb w danym momencie. Warto mieć również możliwość skorzystania ze zgromadzonych informacji w terminie późniejszym.

KTO JEST ADRESATEM INFORMACJI

Kolejną kwestią jest uzyskanie odpowiedzi na temat adresata informacji. Kto jest jej adresatem? Adresatem informacji jest zleceniodawca, ale zanim informacja do niego dotrze, musi przejść przez kilku adresatów, pośredników. Zadaniem pośredników jest dbanie o cały proces związany z gromadzeniem, analizowaniem, syntezą, decydowaniem i skutkami. W pierwszej kolejności informacja pojawia się na poziomie oceny pod kątem jej prawdziwości i przydatności. Drugim adresatem jest pośrednik wskazujący na prawdopodobieństwo występowania informacji. Kolejnym pośrednikiem jest analityk, który wykorzystuje wszystkie uzyskane informacje niezbędne do procesu dalszej jej obróbki. W tym dalszym procesie obróbki pojawia się kolejny pośrednik, który wskazuje na wnioski płynące z analizy informacji. Mając wnioski na temat zgromadzonych informacji, możemy podjąć decyzję. Proces ten realizowany jest przez zleceniodawcę.

SKĄD TAK DUŻE ZNACZENIE INFORMACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Przedstawiony powyżej opis dotyczący informacji jest ściśle powiązany z systemem bezpieczeństwa. Dlaczego? Bezpieczeństwo to m.in.:

- bieżąca analiza obecnego stanu rzeczy
- monitorowanie potencjalnych zagrożeń
- analiza poziomu zagrożeń
- współpraca z partnerami
- podejmowanie strategicznych decyzji
- planowanie rozwoju państwa,
- zapewnienie obywatelom prawidłowego funkcjonowania w jego obrębie
- zapewnienie obywatelom prawidłowego rozwoju.

Każdy z wymienionych powyżej elementów związany jest bezpośrednio z informacją. Bieżąca analiza obecnego stanu rzeczy to nic innego jak analiza informacji na temat stanu funkcjonowania państwa, jego poszczególnych struktur zarządzania oraz efektywności i rozwoju gospodarki.

Monitorowanie zagrożeń to gromadzenie wszystkich informacji zawierających potencjalnie niebezpieczne elementy mające bezpośredni wpływ na stan bezpieczeństwa państwa. To również tworzenie obrazów i map występowania możliwych zagrożeń. Monitorowanie zagrożeń to także przygotowywanie odpowiednich działań neutralizujących zagrożenia oraz ich ewentualne skutki.

Analiza poziomu zagrożeń to klasyfikowanie rodzajów zagrożeń do odpowiednich grup reakcji na zagrożenia. Analiza poziomu zagrożeń pozwala na określenie prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia, jego potencjalnych skutków oraz sposobów reagowania na nie i przywracania stanu państwa do sytuacji sprzed wystąpienia zagrożenia.

Współpraca z partnerami to bardzo istotny element wsparcia w procesie zapewnienia bezpieczeństwa państwa. Współpraca obejmuje partnerów wewnętrznych i zewnętrznych, takich jak NATO i Unia Europejska.

CO TO JEST BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo to stan, w którym podejmowane przez państwo decyzje pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój państwa oraz jego obywateli. Aby w pełni zrozumieć powiązanie informacji z bezpieczeń-

stwem, należy przeprowadzić krótkie rozważania na temat samych pojęć *bezpieczeństwo* oraz *system*. Czym jest bezpieczeństwo? Pojęcie bezpieczeństwo zostało już wielokrotnie zdefiniowane przez największe autorytety świata nauki, do których niewątpliwie należy prof. zw. dr hab. Witold Pokruszyński, prorektor ds. dydaktycznych i rozwoju uczelni Wyższej Szkoły Gospodarki Euroregionalnej im. Alcide De Gasperi w Józefowie. O tym, że bezpieczeństwo jest najważniejszym dobrem każdego państwa i jego obywateli, świadczą nie tylko definicje pojęcia, lecz także umieszczenie tego dobra w najważniejszym akcie prawnym naszego państwa, jakim jest Konstytucja.

Mając na względzie troskę o bezpieczeństwo naszego kraju, każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej ma obowiązek reagowania na wszelkie nieprawidłowości, jakie występują w otaczającej go rzeczywistości. W preambule do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku *w trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my, Naród Polski [...], by przekazać przyszłym pokoleniom wszystko, co cenne z ponad tysiącletniego dorobku, złączeni więzami wspólnoty z naszymi rodakami rozsianymi po świecie, świadomi potrzeby współpracy ze wszystkimi krajami dla dobra Rodziny Ludzkiej, pomni gorzkich doświadczeń z czasów, gdy podstawowe wolności i prawa człowieka były w naszej Ojczyźnie łamane, pragnąc na zawsze zagwarantować prawa obywatelskie, a działaniu instytucji publicznych zapewnić rzetelność i sprawność, w poczuciu odpowiedzialności przed Bogiem lub przed własnym sumieniem, ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot. Wszystkich, którzy dla dobra Trzeciej Rzeczypospolitej tę Konstytucję będą stosowali, wzywamy, aby czynili to, dbając o zachowanie przyrodzonej godności człowieka, jego prawa do wolności i obowiązku solidarności z innymi, a poszanowanie tych zasad mieli za niewzruszoną podstawę Rzeczypospolitej Polskiej, zawarto m.in. obowiązek tworzenia i przestrzegania prawa. **Art. 5. Konstytucji** nakłada na rządzących obowiązek obrony państwa i obywateli: *Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swojego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.**

Bezpieczeństwo było zawsze najważniejszym dobrem, o którego zapewnienie walczyli najwięksi tego świata. Henry Kissinger, jako doradca prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki do spraw bezpieczeństwa narodowego, przemawiając w Londyńskim Międzynarodowym Instytucie Studiów Strategicznych, stwierdził: *bezpieczeństwo jest fundamentem wszystkiego, co czynimy*. Bezpieczeństwo jest mniejsze, ale niepewność o wiele większa, bo istota współczesnego zagrożenia polega na tym, że jest ono niespodziewane, że uderza w cywilów, że nie wiadomo, jak nad nim zapanować.

Definicja bezpieczeństwa narodowego zawarta w *Słowniku terminów zakresu bezpieczeństwa narodowego*, wydanym przez Akademię Obrony Narodowej w 2009 roku, podaje, iż *bezpieczeństwo narodowe to proces lub stan zapewniający funkcjonowanie (aktywność), państwa w podstawowych dziedzinach, umożliwiający przetrwanie, rozwój i swobodę realizacji interesów narodowych w konkretnym środowisku (warunkach) bezpieczeństwa, poprzez podejmowanie wyzwań, wykorzystywanie szans, redukcjonowanie ryzyk oraz przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju zagrożeniom dla jego interesów*.

Profesor Roman Kuźniar twierdzi m.in., że *bezpieczeństwo jest pierwotną, egzystencjalną potrzebą jednostek, grup społecznych, wreszcie: państw*. Chodzi tu nie tylko o przetrwanie integralności czy niezawisłości, lecz także o bezpieczeństwo rozwoju, które zapewnia ochronę i wzbogacanie tożsamości jednostek czy narodu.

Janusz Świniarski twierdzi, że *bezpieczeństwo to stan, który zapewnia człowiekowi warunki samorealizacji. Bezpieczeństwo to stan, w którym jednostki, grupy społeczne, organizacja państwa nie odczuwa zagrożenia swego istnienia, a także podstawowych swych interesów. Bezpieczeństwo to stan, w którym istnieją formalne, instytucjonalne i praktyczne gwarancje ochrony tego, co stanowi istotę pełnej samorealizacji*.

Jan Szmyd twierdzi z kolei, że *bezpieczeństwo wiąże się z poczuciem stabilności, trwałości określonego stanu rzeczy, odczuciem braku zagrożenia wewnętrznego i zewnętrznego, a nadto także z doznawaniem pewności i spokoju w codziennym bytowaniu, ufności i zaufaniu do przyszłości*.

Profesor Witold Pokruszyński twierdzi, iż *bezpieczeństwo to stan i proces trwania, przetrwania i rozwoju każdej formy bytu*. Wszystkie zatem sytuacje, które nie sprzyjają tym trzem elementom, należy uznać za zagrożenia bezpieczeństwa. Cechą bezpieczeństwa jest optymizm i ufność, to one dają nam przekonanie, że będziemy nadal mogli cieszyć się naszymi

dobrami i szczęściem. Bezpieczeństwo w istocie zależy również od tego, co dzieje się wokół nas, od środowiska zewnętrznego i wewnętrznego, z których mogą pochodzić ewentualne zagrożenia, zależy także od nas samych, naszego przygotowania merytorycznego w tym zakresie, naszego zdrowia i gotowości sprostania takim zagrożeniom. Można powiedzieć, że zasadniczymi składnikami bezpieczeństwa są gwarancje nienaruszalności podmiotu i swoboda jego rozwoju. To oznacza, że bezpieczeństwo obejmuje zespolenie dwóch składników, tj. zapewnienie przetrwania oraz swobodny rozwój podmiotu (państwa).

Przedstawione definicje wpisują się w definicję opracowaną przeze mnie: **bezpieczeństwo to stan, w którym podejmowane przez państwo decyzje pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie i rozwój państwa i jego obywateli.** Kiedy mamy do czynienia z prawidłowym funkcjonowaniem i rozwojem państwa i jego obywateli? Otóż, jednym z podstawowych warunków jest właściwe podejmowanie przez państwo decyzji skutkujących rozwojem gospodarki, co z kolei przyczynia się bezpośrednio do:

- posiadania przez obywateli zatrudnienia (stałego i pewnego),
- poczucia bezpieczeństwa,
- profesjonalnej, szybkiej i darmowej ochrony zdrowia,
- posiadania możliwości rozwoju zawodowego,
- podnoszenia kwalifikacji i wykształcenia,
- poczucia pewności uzyskania godnej emerytury,
- zaufania do państwa jako systemu i ludzi władzy,
- krzewienia patriotyzmu i wartości narodowych.

Przedstawione korzyści wynikające z prawidłowego funkcjonowania państwa w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa swoim obywatelom są nierozłącznym elementem współpracy i współdziałania władz oraz obywateli. Efekty podejmowanych decyzji mają wprost proporcjonalny wpływ na bezpieczeństwo. Lepsze decyzje to wyższe bezpieczeństwo.

ZWIĄZEK POMIĘDZY INFORMACJĄ A BEZPIECZEŃSTWEM I EURO 2012

Związek pomiędzy informacją a bezpieczeństwem został już udowodniony. W ramach przeprowadzonego procesu dowodowego występowania zależności i powiązań pomiędzy tymi pojęciami wskazano na wiele elementów związanych m.in. z potrzebą gromadzenia informacji, mającej bezpośredni wpływ na poziom bezpieczeństwa państwa i jego obywateli.

Zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa państwa to nie tylko swobodny rozwój wszystkich gałęzi gospodarki, lecz także możliwości związane z szeroką współpracą gospodarczą i sportową z państwami oraz organizacjami międzynarodowymi. Potwierdzeniem tego, że poziom bezpieczeństwa w Polsce jest wystarczający, było powierzenie naszemu krajowi zorganizowania we współpracy z Ukrainą Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012.

Zorganizowanie tak ogromnej imprezy masowej, pierwszej w historii Polski o tak dużym obszarze działania, było nie lada wyzwaniem dla służb i organów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa państwa. Przeprowadzone działania zostały wykonane w sposób profesjonalny i pozwoliły na poprawę wizerunku Polski na arenie międzynarodowej. Potwierdzeniem powyższej tezy są informacje zawarte na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które przytaczam poniżej.

Turniej finałowy Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej był największym przedsięwzięciem w historii wolnej Polski, w jakie zaangażowane były nasze służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek publiczny. Pięcioletni okres przygotowań podporządkowany został podstawowemu celowi, jakim było zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa uczestnikom turnieju: kibicom, drużynom i wszystkim osobom odwiedzającym Polskę.

Analiza wszystkich zdarzeń po zakończeniu mistrzostw daje podstawę do stwierdzenia, iż podczas EURO 2012 na terenie naszego kraju było bezpiecznie. Zgodnie z posiadanymi statystykami w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem, rozbojów, uszkodzeń ciała i zdarzeń w ruchu drogowym poziom bezpieczeństwa w stosunku do analogicznego okresu z ubiegłego roku uległ poprawie:

- liczba kradzieży spadła z 3597 do 2946,
- liczba kradzieży z włamaniem – z 1288 do 852,
- liczba rozbojów spadła o 22 proc.,
- liczba uszkodzeń ciała spadła o 27 procent,
- wydarzyło się o 870 mniej wypadków, w których śmierć poniosło o 125 mniej osób, a rannych zostało 1020 osób mniej niż w takim samym okresie 2011 roku.

Policja, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna i Biuro Ochrony Rządu dołożyły wszelkich starań, aby jak najlepiej przygotować się do EURO 2012. Starania te przełożyły się na przebieg turnieju nie tylko pod

kątem zapewnienia bezpieczeństwa, lecz także gdy chodzi o zapewnienie sportowej atmosfery jego uczestnikom. Sportowa atmosfera to oczywiście domena sportowców, ale brak bezpieczeństwa nie pozwoli na jej stworzenie. Dokonane inwestycje, zakupy, szkolenia czy wdrażane procedury będą wykorzystywane przez polskie służby również po zakończeniu turnieju. Doświadczenia zdobyte w czasie mistrzostw będą wykorzystywane przez służby do zabezpieczenia innych imprez o charakterze masowym. Doświadczenia te będą również cennym materiałem szkoleniowym dla kadry dydaktycznej w szkołach policyjnych i ośrodkach szkolenia funkcjonariuszy Policji.

DZIAŁANIA POLICJI

Według informacji zamieszczonych na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, przy zabezpieczeniu turnieju EURO 2012 zaangażowani byli funkcjonariusze komend wojewódzkich Policji, w szczególności z Gdańska, Krakowa, Lublina, Poznania, Wrocławia, Rzeszowa oraz Komendy Stołecznej Policji. W zabezpieczaniu mistrzostw brały również udział służby podległe ministrowi obrony narodowej, w tym około 1200 żołnierzy Żandarmerii Wojskowej. Każdego dnia turnieju nad bezpieczeństwem kibiców i reprezentacji narodowych czuwało w miastach gospodarkach średnio sześć tys. policjantów. Podczas meczu Polska – Rosja oraz Rosja – Grecja liczba zaangażowanych sił w Warszawie wzrosła odpowiednio do 14 i 16 tys. funkcjonariuszy.

Łącznie we wszystkich dniach, w Warszawie, Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Krakowie, Lublinie i Rzeszowie, służbę bezpośrednio związaną z zabezpieczeniem imprezy pełniło 201 329 policjantów. W pracę związaną z zapewnieniem ładu i porządku publicznego podczas turnieju zaangażowani zostali także funkcjonariusze pozostałych komend wojewódzkich policji.

Oprócz tego, polskim policjantom pomagali także spotters i zagraniczni funkcjonariusze policji z państw biorących udział w turnieju. Liczba i skład zagranicznych funkcjonariuszy biorących udział w zabezpieczeniu turnieju:

- Grecja – sześciu funkcjonariuszy,
- Czechy – 13 ,
- Rosja, Włochy i Hiszpania – 10 ,
- Irlandia – czterech,

- Chorwacja – 16 ,
- Niemcy – 12 funkcjonariuszy,
- Anglia – sześciu,
- Dania – pięciu funkcjonariuszy,
- Ukraina – dwóch oficerów łącznikowych,
- Holandia, Portugalia, Szwecja oraz Słowacja – po oficerze łącznikowym.

Łączna liczba funkcjonariuszy zagranicznych wyniosła 98. Nawiązanie współpracy z policjami innych krajów, mających w większości duże doświadczenie w opracowywaniu założeń ochrony imprez masowych, stanowiło nieocenioną pomoc dla naszej policji. Przy tak dużych imprezach, w których biorą udział obywatele różnych państw, znaczenie ma wiedza na temat sposobów zachowania się i reagowania na różne sytuacje przez poszczególnych obcokrajowców. Związane jest to z kulturą kraju, z którego pochodzi dana osoba.

Współpraca międzynarodowa realizowana była na podstawie zapisów Wspólnych Deklaracji (Memorandum of Understanding) w sprawie współpracy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa podczas turnieju EURO 2012, podpisanych pomiędzy Komendantem Głównym Policji a przedstawicielami służb policyjnych: Ukrainy, Rosji, Włoch, Grecji, Chorwacji, Danii, Czech, Niemiec, Słowacji, Austrii, Portugalii, Hiszpanii, Anglii, Holandii oraz Szwecji. Natomiast z policjami Irlandii i Francji współpracowano na podstawie odrębnych dokumentów.

Działania polskiej Policji były również wspierane przez zagraniczne siły policyjne. Na terenie Warszawy oraz Gdańska pracowało ośmiu funkcjonariuszy policji portugalskiej oraz 16 funkcjonariuszy niemieckiej. Łącznie działania polskiej Policji wsparło 174 zagranicznych funkcjonariuszy , z czego w Policyjnym Centrum Dowodzenia pracowało 21 oficerów łącznikowych.

Na zaproszenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Ukrainy polscy policjanci wykonywali także zadania m.in. w Kijowie i we Lwowie:

- dwóch polskich policjantów w Policyjnym Centrum Wymiany Informacji MSW Ukrainy,
- pięciu polskich policjantów spottersów we Lwowie.

Podczas trwania EURO 2012, w związku z zakłócaniem porządku publicznego, policjanci zatrzymali 652 osoby, w tym 473 Polaków i 179

cudzoziemców; najwięcej Rosjan (100), Chorwatów (21) i Irlandczyków (19). Najczęściej do zatrzymań dochodziło w związku z czynami o charakterze chuligańskim. Najwięcej osób usłyszało zarzuty za udział w zbiegowisku (art. 254. kk), za naruszenie Ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz za naruszenia nietykalności cielesnej policjantów (art. 222. kk). Bezpośrednio po meczu Polska–Rosja (12 czerwca 2012 roku) zatrzymano 192 chuliganów, w tym 164 Polaków i 28 cudzoziemców.

W Krajowym Systemie Informatycznym Policji umieszczono ponad 800 rekordów – danych osób ukaranych zakazem wstępu na imprezy masowe wydanym przez podmioty zagraniczne oraz blisko pięć tys. rekordów – danych osób mogących stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego w czasie UEFA EURO 2012.

ESKORTY POLICYJNE

Eskorta policyjna jest nierozłącznym elementem zabezpieczania imprez masowych. Policja dysponuje odpowiednim sprzętem oraz specjalistami we wszystkich rodzajach transportu. Stosowane przez Policję procedury gwarantują sprawną realizację zadań oraz bezpieczeństwo uczestników imprezy masowej.

W ramach operacji wykonywane były eskorty policyjne w związku z przejazdami drużyn piłkarskich, sędziów, delegatów, obserwatorów UEFA oraz innych osób na trasach. 3376 funkcjonariuszy zrealizowało łącznie 771 eskort, przejeżdżając 39 716 kilometrów.

Policjanci mieli także do dyspozycji 17 śmigłowców i samolot transportowy CASA. To właśnie drogą powietrzną przetransportowano z Polski na Ukrainę delegacje hiszpańskich, portugalskich i włoskich policjantów. W sumie wykonano 223 loty, których łączny czas wyniósł ponad 260 godzin.

POLICYJNE CENTRUM DOWODZENIA W LEGIONOWIE

Głównym ośrodkiem koordynacji działań policyjnych w czasie turnieju było Policyjne Centrum Dowodzenia w Legionowie, w skład którego wchodziło Centrum Dowodzenia Operacją oraz Centrum Wymiany Informacji. W Policyjnym Centrum Dowodzenia przez całą dobę pracowało jednocześnie 95 funkcjonariuszy.

Pracownikami centrum byli policjanci z Centrum Szkolenia Policji

w Legionowie, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Komendy Głównej Policji i komend wojewódzkich Policji. Dodatkowo w centrum pracowało 23 oficerów łącznikowych, którzy wymieniali się informacjami z polskimi policjantami. Wśród nich byli także oficerowie łącznikowi z EUROPOL-u, INTERPOL-u oraz IMEST-u, czyli interpolowskiej grupy wsparcia imprez o charakterze masowym.

W Centrum Wymiany Informacji pracowali policjanci i przedstawiciele służb porządku publicznego z Grecji, Rosji, Czech, Hiszpanii, Włoch, Irlandii, Chorwacji, Anglii, Holandii, Danii, Niemiec, Portugalii, Szwecji, Słowenii, Węgier, Słowacji oraz Ukrainy.

101 funkcjonariuszy z innych państw współuczestniczyło w zabezpieczeniu kibiców z zagranicy. Natomiast 13 polskich policjantów odpowiadało za bezpieczeństwo tych reprezentacji, które przebywały na terenie Polski. Ci policjanci opiekowali się reprezentacjami w miejscu ich pobytu na terenie Polski.

W Policyjnym Centrum Dowodzenia pracowali także przedstawiciele służb, podmiotów i instytucji zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa UEFA EURO 2012, w tym m.in. Biura Ochrony Rządu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Straży Ochrony Kolei, a także Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej.

Policyjne Centrum Dowodzenia w Legionowie kierowało operacją zabezpieczenia. Centrum koordynowało i współdziałało z Komendą Stołeczną Policji, komendami wojewódzkimi we Wrocławiu, Poznaniu i Gdańsku – czyli w miastach gospodarzach, a także z Krakowem, Lublinem i Rzeszowem – czyli tymi miastami, przez które przemierzali się kibice wyjeżdżający na mecze na Ukrainę i stamtąd wracający.

STRAŻ GRANICZNA

Zabezpieczenie bezpieczeństwa kibiców obywateli państw obcych stanowiło ogromne i wyzwanie dla Straży Granicznej. Impreza masowa tej rangi powoduje przemieszczanie się bardzo dużej liczby osób. Mając na uwadze położenie naszego kraju – z jednej strony granica ze strefą Schengen, a z drugiej, z państwami niebędącymi w strukturze Unii Europejskiej – należy mieć na uwadze odpowiedzialność, jaka ciążyła na funkcjonariuszach straży. Z nałożonych na Straż Graniczną zadań, służba

ta w pełni się wywiązała, zdobywając jednocześnie ogromne i cenne doświadczenie.

W okresie trwania EURO 2012 granicę zewnętrzną przekroczyło około 2 mln osób. Porównując okres przed turniejem (pierwszy tydzień czerwca 2012 roku) był to wzrost o 10 procent. Na lotniskach największy ruch odnotowano w Poznaniu i Gdańsku, głównie za sprawą kibiców z Irlandii i Chorwacji.

Od 5 czerwca 2012 r. w czterech głównych przejściach na granicy polsko-ukraińskiej (w Dorohusku, Hrebennem, Korczowej i Medyce) służby graniczne i celne obu państw prowadziły odprawy w jednym miejscu po polskiej stronie. Ruch poprzez tzw. zielone EUROkorytarze, przeznaczone dla kibiców i gości turnieju, odbywał się bez zakłóceń. W okresie zwiększonego ruchu uruchamiano dodatkowe stanowiska kontroli. Na przykład w Korczowej w okresie 9–10 czerwca (mecz we Lwowie między drużynami Niemiec i Portugalii) dokonywano kontroli granicznej osób wyjeżdżających, na ośmiu tzw. pasach EURO, podczas gdy standardowo odprawa odbywa się na dwóch, trzech pasach.

Działania Straży Granicznej spotkały się z pozytywnym odbiorem podróżnych. Tzw. kontrola w jednym miejscu na granicy zewnętrznej z Ukrainą była prowadzona przez służby polskie i ukraińskie do 4 lipca minionego roku.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w okresie od 4 czerwca do 1 lipca 2012 r. prowadzona była kontrola na granicy wewnętrznej strefy Schengen oraz na wybranych połączeniach lotniczych i promowych (morskich). W tych działaniach Straż Graniczną wspierały Policja, Żandarmeria Wojskowa, Inspekcja Transportu Drogowego oraz Państwowa Straż Pożarna. Działania te nie spowodowały utrudnień w ruchu drogowym ani opóźnień w kolejowym.

Od 4 czerwca 2012 roku skontrolowano blisko 29 tys. osób, z których 99 procent stanowili cudzoziemcy. W wyniku tych działań zatrzymano 14 cudzoziemców, a 22 odmówiono prawa wjazdu do Polski.

W działania Straży Granicznej zaangażowanych było także 95 przedstawicieli służb granicznych z krajów UE oraz 10 obserwatorów z państw trzecich – Chorwacji, Rosji i Ukrainy. Funkcjonariusze kontaktowali się ze swoimi jednostkami, pośredniczyli w wymianie informacji.

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA

Państwowa Straż Pożarna wydawała decyzje dotyczące przekazywania do użytkowania obiektów związanych z organizacją turnieju. Działania w tym zakresie – od opiniowania projektów, poprzez konsultacje i kontrole w trakcie budowy, aż po ostateczne odbiory techniczne – dotyczyły w szczególności wszystkich stadionów, terminali lotniczych w Gdańsku, Poznaniu i we Wrocławiu oraz infrastruktury kolejowej (m.in. tunelu łączącego Okęcie z centrum Warszawy). Funkcjonariusze Państwowej Straży Pożarnej przeprowadzili blisko 900 kontroli, których celem było sprawdzenie inwestycji pod kątem spełnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej. Zabezpieczeniem operacyjnym turnieju EURO 2012 przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy zostały objęte m.in.:

- cztery stadiony – w miastach gospodarzach,
- pięć stref kibica – cztery w miastach gospodarzach oraz w Krakowie,
- 14 centrów pobytowych (w tym jedno dla sędziów) i treningowych na terenie pięciu województw,
- sześć dworców kolejowych,
- osiem portów lotniczych – w tym trzy stanowiące lotniska zapasowe EURO.

W działania zabezpieczające zaangażowano ogółem około 14,5 tys. ratowników (w tym 1450 strażaków Ochotniczych Straży Pożarnych) oraz około 3300 pojazdów ratowniczych.

BIURO OCHRONY RZĄDU

Funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu realizowali zadania z zakresu ochrony bezpośredniej, (zapewniając bezpieczeństwo ponad 100 osobom), ochrony obiektów i miejsc czasowego pobytu, sprawdzeń pirotechniczno-radiologicznych, transportu specjalnego. Sprawdzono blisko 50 tys. osób i 48 tys. sztuk bagażu. Pirotechnicy BOR przeprowadzili sprawdzenia ponad 1,6 tys. pojazdów i 86 pomieszczeń. Na Stadionie Narodowym w Warszawie funkcjonariusze kilkakrotnie dokonali sprawdzenia 8800 m² powierzchni (na 11 poziomach) oraz dwóch tys. miejsc siedzących w strefie VIP.

PODSUMOWANIE

Tytuł artykułu *Informacja w systemie bezpieczeństwa gwarancją ochrony interesów państwa podczas EURO 2012* został tak sformułowany, aby możliwe było wskazanie znaczenia informacji podczas działań zabezpieczania imprez masowej o takiej skali jak EURO 2012 w systemie bezpieczeństwa państwa.

Podejmowanie jakichkolwiek działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom – uczestnikom imprezy masowej, wymaga podjęcia wielu czynności oraz opracowania wszystkich możliwych scenariuszy zdarzeń. Podejmowanie skutecznych działań zawsze musi być oparte na analizie informacji. Czym jest informacja, jakie jest znaczenie oraz wszelkie elementy związane z jej pozyskiwaniem, ocenianie i kwalifikowaniem zostały przedstawione w treści artykułu.

Mam nadzieję, że przedstawione informacje przynajmniej w pewnym stopniu przybliżą problematykę pojęcia informacji oraz jej miejsca w systemie bezpieczeństwa. Na zakończenie chciałbym zwrócić uwagę na pojawienie się w treści artykułu nowej definicji pojęcia informacji oraz bezpieczeństwa.

REFERENCES

- Pokruszyński W., (2008), *Kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego*, WSGE, Józefów.
- Pokruszyński W., (2008), *Bezpieczeństwo narodowe u progu XXI wieku*. Zeszyty Naukowe nr 1/70 Akademia Obrony Narodowej, Warszawa.
- Pokruszyński W., (2009), *Współczesne bezpieczeństwo narodowe*, WSGE, Józefów.
- Pokruszyński W., (2010), *Teoretyczne aspekty bezpieczeństwa*, WSGE, Józefów
- Kuźniar R., (2000), *Globalizacja, geopolityka i polityka zagraniczna*. [w:] *Sprawy międzynarodowe* nr 1, Warszawa.
- Świniarski J., (1999), *Filozoficzne podstawy edukacji dla bezpieczeństwa*, Warszawa

USTAWODAWSTWO I ORZECZNICTWO

Ustawa z 6 kwietnia 1990 r. o Policji DzU 1990 nr 30, poz. 179. z późn. zm.).

Ustawa z 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (DzU 1990 nr 78, poz. 462 z późn. zm.).

Ustawa z 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (DzU 1991 nr 88, poz. 400. z późn. zm.).

Ustawa z 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (DzU 2001 nr 27, poz. 298 z późn. zm.).

WITRYNY INTERNETOWE

www.policja.gov.pl

www.strazgraniczna.gov.pl

www.mon.gov.pl

www.msw.gov.pl

www.straz.gov.pl

www.bor.gov.pl

